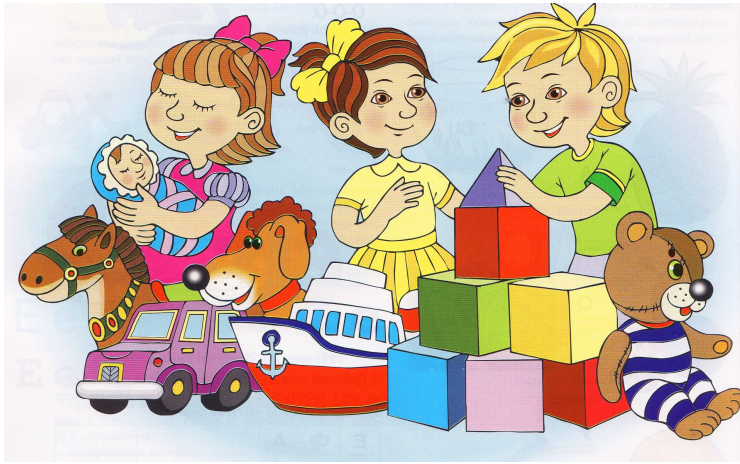

Консультація на тему:
“Соціалізація дитини дошкільного віку: що це і коли?”

Кожна мама практично з народження дитини чує, як важлива для неї соціалізація. На питання у чому важливість соціалізації, більшість мам зазначали, що це - спілкування з однолітками.

Однак, перше ж звернення до джерел психології та педагогіки дає зрозуміти, що процес соціалізації передбачає отримання особистістю соціально-культурного досвіду, необхідного для її включення у систему суспільних відносин. І, передусім, це набуття тих соціальних якостей, які б дозволили людині комфортно існувати в суспільстві інших людей. Уявити, що малюки можуть отримати такі вміння під час будівництва пісочних замків складно.

Говорячи про соціалізацію дитини дошкільного віку, ми маємо розуміти, що головними дійовими особами для неї залишаються батьки, тому найважливіші морально-етичні цінності вона отримує вдома. Саме у цей період ми, батьки, підсвідомо закладаємо у дітей розуміння моделі сім'ї, стосунків між партнерами, такі категорії як повага, турбота, співчуття, вчимо їх оцінювати позитивні та негативні вчинки особистості.

У цьому віці у дітей немає міцного зв'язку з однолітками та чужими дорослими людьми. Разом з тим, спілкування дитини з однолітками дозволяє батькам зрозуміти як діти відчують себе серед інших дітей та з часом формує у неї звичку і спокійну реакцію на існування інших людей та дітей поруч з ними. Однак,

якщо ваша дитина у три роки не хоче гратися на майданчику з дітьми, не треба передчасно хвилюватися. Ми дорослі теж не завжди подобаємося один одному, але оскільки можемо самі обирати коло свого спілкування, як правило, проблему в цьому не

бачимо. Спеціалісти схиляються до думки, що самі діти потребують соціалізації набагато пізніше ніж це здається їхнім батькам. Проте, чомусь питання про вік, по досягненні якого дитина готова соціалізуватися, як правило, пов'язують із соціальною інтеграцією (виходом на дитячий майданчик, відвідуванням групових занять та дитячого садочка), що, на мою думку, і призводить до розуміння багатьма під соціалізацією виключно спілкування.

Є три основні позиції щодо віку соціалізації дитини.

1. Дитина може бути готова до включення у соціальне середовище приблизно у віці трьох років, коли у неї

пробуджується бажання до самостійності та починається процес сепарації від батьків. Насправді, дуже індивідуальний критерій, який проявляється в різному віці і залежить від уважності батьків та їх ставлення до розвитку самоорганізації дитини.

2. Дитину можна вважати готовою до соціалізації не раніше 5-7 років. Саме у цьому віці стан розвитку префронтальної кори головного мозку, яка відповідає за такі функції як мислення, самоконтроль,

логічні умовиводи, вибір найбільш раціонального способу дій, дозволяє дитині розуміти власні вчинки та вчинки інших та відповідно інтегруватися у соціальну групу.

3. Ще одне дослідження, з яким пов'язують вікові можливості дітей до соціалізації, є "теорія розуму" або "модель психічного стану". Термін "модель психічного стану" означає здатність особистості приписувати собі та іншим людям незалежні уявлення з метою пояснення своєї та чужої поведінки. Ці уявлення мають бути незалежними як від реального положення справ, так і від уявлень інших людей. Більшість дослідників моделі психічного стану, які проводили тестування серед дітей, дійшли висновку, що приблизно в чотири роки діти уявляють, що бажання та переконання людини визначають її поведінку, а переконання людини є інтерпретацією реальності.

У цих глибоких дискусіях про найкращий час, коли дитина нарешті готова сприймати соціум, хотілося б відзначити, що соціалізація дитини все ж таки починається з дня її народження, а родина залишається головним джерелом знань про соціальні ролі

та моделі поведінки у суспільстві до формування її зрілості. Адже люди отримують соціальний досвід, учаться існувати у соціумі протягом усього життя. І кожен етап дорослішання особистості ставить нові завдання для її соціалізації та відкриває нові рівні соціальної компетентності. Не варто очікувати від трирічної дитини, що вона проаналізує самотійно вчинки інших дітей, навчиться що таке погано, а що таке добре, відчує себе частиною групи або продемонструє вміння зберегти свою індивідуальність у колективі. Але вона може споглядати за емоціями, стосунками між дітьми та дорослими, наслідувати якусь поведінку та вчитися емпатії, що стане її ресурсом для переходу на наступний етап розвитку її взаємин із людським соціумом